

T á j é k o z t a t ó

Munkáltatók részére az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról

A rövid időtartamú munkavégzés legelterjedtebb formája az ALKALMI MUNKAVÁLLALÓI (AM) KÖNYV-vel történő foglalkoztatás.

Az AM könyvet a munkavállalónak kell kiváltani a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti munkaügyi központ illetékes kirendeltségén. Magyarországon lakóhellyel, illetve tartózkodási hellyel nem rendelkező munkavállaló részére az AM könyvet

- a) a foglalkoztatás helye szerinti munkaügyi központ székhelye szerinti kirendeltség,
- b) a Pest Megyei Munkaügyi Központ illetékességi területén a váci kirendeltség,
- c) a fővárosban a Fővárosi Munkaügyi Központ VIII. kerületi kirendeltsége állítja ki.

AM könyvvel foglalkoztathat a Munka Törvénykönyve, továbbá a köztisztviselők jogállásáról, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvények hatálya alá tartozó foglalkoztató.

Ez utóbbi két esetben a foglalkoztató *közvetlenül az alaptervékenysége körébe tartozó feladatokra* AM könyvvel munkavállalót *nem alkalmazhat*.

Az AM könyv közokirat, amelybe bejegyzést csak a kiállító és a munkáltató tehet. Az AM könyvet a munkavállalónak magánál kell tartania.

Meddig foglalkoztatható AM könyvvel egy munkavállaló?

- a) Az általános szabályok (AM könyv fehér része) esetén **ugyanazzal** a munkavállalóval folyamatosan
- legfeljebb **öt** egymást követő naptári napig,
 - egy naptári hónapon belül legfeljebb **tizenöt** naptári napig,
 - egy naptári éven belül legfeljebb **kilencven** naptári napig munkaviszonyt létesíthet.

A munkavállaló **több munkáltatónál** egy naptári évben összesen **százhusz** napot tölthet az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszonyban.

b) A magánszemély (nem a vállalkozási tevékenységével összefüggésben) vagy kiemelten közhasznú szervezet munkáltató (AM könyv kék része) **ugyanazzal** a munkavállalóval folyamatosan

- legfeljebb **öt** egymást követő naptári napig,
- egy naptári hónapon belül legfeljebb **tizenöt** naptári napig,
- egy naptári éven belül legfeljebb **kilencven** naptári napig munkaviszonyt létesíthet.

A munkavállaló **két, a jelen b) pont hatálya alá tartozó munkáltatónál** egy naptári évben összesen **százhusz** napot tölthet az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszonyban.

A munkavállaló **legalább három, a jelen b) pont hatálya alá tartozó munkáltatónál** egy naptári évben összesen **kettőszáz** napot tölthet az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszonyban.

c) Mezőgazdasági idénymunka (AM könyv zöld része) esetén **ugyanazzal** a munkavállalóval folyamatosan

- legfeljebb **öt** egymást követő naptári napig,
- egy naptári éven belül legfeljebb **kilencven** naptári napig munkaviszonyt létesíthet.

Ebben a foglalkoztatási formában a havi 15 napos foglalkoztatási korlát nem érvényesül.

A munkavállaló **több munkáltatónál** egy naptári évben összesen **százhusz** napot tölthet az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszonyban.

d) Mezőgazdasági idénymunka (Zöld könyv) esetén **ugyanazzal** a külföldi munkavállalóval folyamatosan

- legfeljebb **öt** egymást követő naptári napig,
- egy naptári éven belül legfeljebb **hatvan** naptári napig munkaviszonyt létesíthet.

Ebben a foglalkoztatási formában sem érvényesül a havi 15 napos foglalkoztatási korlát.

A munkavállaló **több munkáltatónál** történő alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszonyban sem haladhatja meg egy naptári évben a **hatvan** napot.

Azon külföldi munkavállalók foglalkoztatásához adható ki a Zöld könyv, akiknek egyébként, más foglalkoztatási jogviszonyban történő alkalmazásához munkavállalási engedély szükséges.

A munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló munkába álláskor elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat.

A munkáltatónak az AM könyvbe a munkavégzés befejezésekor **közteherjegyet** kell beragasztani, amely a postahivatalokban beszerezhető.

Mit kell tudni a közteherjegyről?

A munkáltató a foglalkoztatással kapcsolatos járulékfizetési és személyi jövedelemadó-előleg levonási kötelezettségének, valamint kapcsolódó bejelentési kötelezettségének úgy tehet eleget, hogy a munkavégzés napján e könyv „munkáltató aláírása” rovatába megfelelő értékű **közteherjegyet** ragaszt be és azt aláírásával érvényesíti. Az egyidejűleg több, legfeljebb öt napra létesített munkaviszony esetén a közteherjegy(ek)et az utolsó napon kell beragasztani.

Csökkentett mértékű közteherjegy:

Ha a munkáltató az AM könyvvel a munkaügyi központ által munkanélküliként – 2005. november 1-től álláskeresőként – nyilvántartott személyt foglalkoztat, az AM könyvbe a második táblázatban meghatározott, csökkentett mértékű közteherjegyet kell beragasztani. A közteherjegy első táblázatban meghatározott általános mértéke és a munkáltató által a munkanélküli (álláskereső) foglalkoztatására tekintettel lerótt közteherjegy értéke közötti különbözetnek megfelelő összeget a Munkaerőpiaci Alap a munkáltató részére nyújtott, a munkanélküli (álláskereső) foglalkoztatását elősegítő támogatásként átvállalja.

A támogatás igénybevétele esetén a munkavállaló a munkavégzés megkezdése előtt köteles nyilatkozni arról, hogy munkanélküliként (álláskeresőként) nyilvántartott személy.

Ha a munkáltató **a támogatást igénybe veszi** (munkanélkülit (álláskeresőt) foglalkoztat), a tárgyévet **követő év január 15-éig a székhelye szerinti kirendeltségnek adatszolgáltatást kell teljesítenie**.

A csökkentett mértékű közteherjegy **csak a munkaügyi kirendeltség által nyilvántartott munkanélküli (álláskereső) foglalkoztatása esetén és csak 2005. december 31. napjáig használható**. Arról a tényről, hogy a munkavállaló munkanélkülinek (álláskeresőnek) minősül, az alkalmazni kívánt

személy részére kiállított „Munkanélküliek kiskönyve” nyomtatvány, illetőleg a munkanélküli ellátás megállapításáról szóló határozat, illetőleg 2005. november 1-től az álláskeresői támogatás megállapításáról szóló hatósági szerződés - alapján lehet meggyőződni.

Az ellátási alap oszlopban meghatározott összeg az alapja a nyugdíjnak és a munkanélküli ellátásnak. A munkavállaló bérjöveldelmeként az ellátási alapot, befizetett adóelőlegként ezen ellátási alap 0%-át kell figyelembe venni.

Az alábbi táblázatok azt mutatják be, hogy a ténylegesen kifizetett munkabérhez **milyen értékű** közteherjegy tartozik. Tájékoztatjuk, hogy **2005. augusztus 1-től** a nem munkanélküliként (álláskeresőként) nyilvántartott személyek foglalkoztatása esetén a közteherjegy táblázatban szereplő, a kifizetett munkadíjra és az ellátási alapra vonatkozó **összegek emelkedtek** az alábbiak szerint:

KÖZTEHERJEGY TÁBLÁZAT		
Ha a kifizetett munkadíj Ft/nap	A közteherjegy értéke Ft/nap	Az ellátási alap Ft/nap
1800-2399	400	2400
2400-2999	700	3200
3000-3599	900	4000
3600-4600	1100	4800

A munkaügyi központ által – 6/1996. (VII. 16.) MüM rendeletben foglaltak szerint – **munkanélküliként (álláskeresőként) nyilvántartott** személy foglalkoztatása esetén:

KÖZTEHERJEGY TÁBLÁZAT		
Ha a kifizetett munkadíj Ft/nap	A közteherjegy értéke Ft/nap	Az ellátási alap Ft/nap
1200-1599	200	1370
1600-2099	400	1830
2100-2599	500	2460
2600-3099	600	3300
3100-4000	800	4140

Nyilvántartási kötelezettség

A munkáltatónak nyilvántartást kell vezetnie, amelynek tartalmaznia kell a munkavállaló adatait (név, lakóhely, TAJ szám), a munkavégzés időpontját, a lerótt közteherjegy értékét, a nettó kifizetés összegét, az AM könyv sorszámát, munkanélküli foglalkoztatása esetén a munkavállalót nyilvántartó kirendeltség megnevezését, és a munkavállaló aláírását. Erre vonatkozó minta nyilvántartás beszerezhető a kirendeltségeken. A minta használata nem kötelező, de a munkáltatói nyilvántartásnak a fenti adatokat tartalmaznia kell.

Az AM könyvvel való foglalkoztatás előnyei:

- Az AM könyv alkalmazása munkaszerződésnek minősül, amely a jogszerű, munkaviszony keretében történő foglalkoztatás egyik formája. A munkáltató és a munkavállaló között **munkaszerződés jön létre**, ha az AM könyvnek az adott naphoz tartozó rovatait a munkáltató kitölti és a munkavállaló aláírásával igazolja a munka megkezdésének tényét.
- A munkáltatónak nem kell a személyi jövedelemadó-előleg meghatározásával, levonásával, igazolásával foglalkozni, mert az összes ilyen kötelezettségét

teljesíti a közteherjegy beragasztásával. **A közteherjegy értéke kedvezőbb adó- és járulékfizetési szabályokon alapul**, és az adott naptári napra kifizetett nettó munkabérhez igazodik.

- Az a munkáltató, aki a munkaügyi központ által nyilvántartott munkanélkülit (álláskeresőt) foglalkoztat, további **kedvezményben részesülhet 2005. december 31-ig**. Ebben az esetben az általános közteherjeggyel szemben csökkentett értékű közteherjegyet alkalmazhat a kifizetett munkabér után.
- A társadalombiztosítási jogszabályokban előírt nyilvántartási és bejelentési kötelezettség nem terheli a munkáltatót. Mindezek helyett egy **egyszerű nyilvántartást** kell vezetnie, amely tartalmazza a munkavállaló adatait, az AM könyv sorszámát, a lerótt közteherjegy értékét, a nettó kifizetés összegét, valamint a munkavállaló aláírását.
- A befizetett közteherjegy **75%-a** az összevont **adóalap adóját csökkenti** magánszemély munkáltató esetén, ha AM könyvvel foglalkoztat munkavállalót.

Részletesebb felvilágosításért kérjük, forduljon a munkaügyi központ kirendeltségeinek munkatársaihoz!